Міщенко, Г. П. Павленко, К. Є. Юдіна // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 22 березня 2018 р. – Полтава, 2018. – С. 125–127.

ПЕРЕДУМОВИ ЯКІСНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ ТА ОСНОВ ЗДОРОВ'Я (З ДОСВІДУ ВЧИТЕЛІВ МІСТА КРЕМЕНЦЯ)

О. К. Галаган, В. В. Шворак
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка
2000vitabalanda@gmail.com
O. Halahan, V. Shvorak

Annotation: The article analyzes the experience of teachers of Kremenets on the factors of effective implementation of innovations in the lessons of biology, ecology and basics of health. The basic prerequisites for the qualitative application of innovative technologies that affect the educational process are described.

Key words: innovation, experience, innovative technologies, educational process, lesson, implementation, prerequisites, effectiveness.

Не можна не погодитися, що впродовж останніх трьох років інновації стрімко заполонили всі галузі соціального життя. Особливий вплив ми спостерігаємо за значенням впровадження цих технологій в освітній процес. Наразі навчання стало неможливим без застосування передових інноваційних технологій, зокрема методів навчання з використання попередньо згаданих засобів. Усі заклади освіти активно застосовують та модернізують навчальний процес. Зокрема школи, намагаються повністю переформатувати хід уроків задля покращення ефективності засвоєння знань, а також збільшення результативності співвзаємодії вчителів та учнів.

На рубежі XIX-XX століть американський філософ, психолог і реформатор освіти Джон Дьюї (1859-1952) обґрунтував прогресивну на той час дидактичну систему, яка отримала назву концепції педоцентризму (дослівно перекладається як "дитина в центрі навчання"). У цій системі навчання розглядається з точки зору того, хто навчається - як процес пізнання. Педоцентричний напрям дидактики усуває вчителя з авансцени навчального процесу і зосереджує увагу не на методах діяльності вчителя, а на психологічних закономірностях розвитку учня в процесі навчання[1].

Варто зазначити, що природничі дисципліни та предмети оздоровчого характеру в школах, зокрема, біологія, екологія та основи здоров'я, мають науково-пізнавальний характер. Для покращення ефективності та якості навчання вчителями масово застосовуються інноваційні технології навчання.

Проаналізувавши досвід роботи вчителів м. Кременця:

Стрижак С.А.(Волинський ліцей імені Нестора Літописця), Ляхович Т.А.(Навчально-виховний комплекс "Кременецька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №5 - дошкільний навчальний заклад"), Олійник О.В. (Кременецька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 4) та Тимчук Л.Т. (Кременецька-спеціалізована школа І-ІІІ ступенів №2), можна сказати, що однією з вагомих передумов впровадження інновацій на уроках біології, екології та основ здоров'я стали недоліки традиційних технологій навчання. До яких слід віднести наступні:

а) неврахування індивідуальних особливостей учнів;
б) застосування однотипних методів роботи на уроках;
в) мінімальна кількість самостійної діяльності спрямованої на розвиток пізнавальних процесів;
г) перенавантаження пам'яті учнів теоретичним матеріалом, який зростає з кожним наступним роком навчання.

Наступним фактором, що сприяє ефективному та якісному впровадженню інновацій в навчальному процесі всі вчителі зазначили – високий рівень розвитку різноманітних платформ для роботи. Наразі розроблено безліч різноманітних програм, серед них кременецькі педагоги виокремлюють найбільш корисні в їхньому досвіді:

- віртуальні лабораторії (які використовуються під час практичних та лабораторних занять, а також з метою візуалізації теоретичного матеріалу);
- learningapps – платформа, за допомогою якої можна виконувати різноманітні практичні та теоретичні завдання (використовується для вивчення нового матеріалу та закріплення знань);
- онлайн-додатки – містять різні типи інформації, інтерактивні ігри, мапи, колажі і т.п.;
- онлайн-ресурси – які містять розробки уроків, презентації, тематичні виховні заходи, що допомагає набувати досвід колег зі всього світу.

Також, слід зазначити, що оснащення шкіл необхідним обладнанням безумовно вплинуло на якісне впровадження інновацій на уроках біології, екології та основ здоров'я. Сьогодні більшість навчальних закладів намагаються максимально забезпечити матеріальну базу кабінетів для ефективного та результативного процесу навчання.

Вчителі біології, екології та основ здоров'я м. Кременця виокремлюють також психологічний фактор, як передумову впровадження інновацій на уроках. Мається на увазі, що з швидким розвитком всіх технологій сучасні учні не можуть довго зосереджувати увагу на чомусь одному. Тому потрібно використовувати такі методи навчання, що будуть зацікавлювати і мотивувати їх до

навчання. Саме інноваційні технології і є такими.

Проаналізувавши педагогічний досвід вчителів м. Кременця, ми вважаємо, що передумовами якісного та ефективного впровадження є: недоліки традиційних методів навчання; розвиток різних платформ для роботи та використання досвіду колег; оснащення матеріальної та технічної бази шкіл та психологічна нестабільність. Всі ці та багато інших факторів впливають на сьогоднішній стан навчального процесу на уроках біології, екології та основ здоров'я в кременецьких шкіл.

За допомогою інноваційних технологій на уроках біології, екології та основ здоров'я можна значно збільшити перелік навчальних завдань, використовуючи в ході навчання завдання нового типу [2]. Оскільки вчитель є організатором навчально-виховного процесу, його основним завданням є пробудження та підтримка у дітей жаги до знань, що спонукає колектив шукати шляхи підвищення інтересу учнів до навчання, урізноманітнювати зміст, форми і технологію навчання через навчання. Освітній процес із використанням інноваційних технологій якісно перевищує традиційну. Він об'єднує збільшення мотивації, результативності, заохочення до навчання, прояву учнями ініціативи та високої якості здобуття знань, умінь і навичок з того чи іншого предмету [3].

Список використаних джерел

1. Бахтіярова Х.Ш., Арістова А.В., Волобуєва С.В. та ін. Інноваційні технології навчання: навч. посіб. Київ: Редакційно-видавничий відділ НТУ, 2017. 168 с.
2. Шутова В.В. Впровадження в навчальний процес інноваційних технологій у Великоолександрівському НВК: доповідь. Великоолександрівка. 2018. URL: https://naurok.com.ua/dopovid-na-temu-vprovadzhennya-v-navchalniy-proces-innovaciynih-tehnologiy-u-velikooleksandrivskomu-nvk-10197.html (дата звернення: 07.11.2022).
3. Осипчук О.В. Впровадження інноваційних педагогічних технологій у навчальний процес. Бердичів. 2018. URL: https://vseosvita.ua/library/vprovadzenna-innovacijnih-pedagogicnih-tehnologij-u-navcalnij-proces-35133.html (дата звернення: 07.11.2022).

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ БІОЛОГІЇ»

Т.В. Шкура
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
shctanya@ukr.net
T. Skura

Annotation: The work highlights the importance of the discipline "Problems of modern biology" for the formation of a future